

14. juli 2021
J.nr. 21/04798-2

Risikovurdering af covid-19 d. 13. juli 2021

Sundhedsministeriet ønsker et kort notat om status på covid-19 i lyset af den fortsatte genåbning og tiltagende dominans af deltavarianten (B.1.617.2).

Opsummering

I uge 26 og 27 er antallet af ugentlige nye tilfælde henholdsvis 2.675 og 4.614 i forhold til uge 25, hvor antallet var 1.315. Der er således sket mere end en 3-dobling på 2 uger i antallet af tilfælde. Landsincidensen er steget fra 22 per 100.000 i uge 25 til 79 per 100.000 i uge 27. Stigningen i antallet af nye tilfælde fortsætter ind i uge 28, den 13. juli er der konstateret 1.055 nye tilfælde.

Antallet af nyindlagte er lavt i forhold til tidligere i 2021 men steg fra 48 nyindlagte i uge 25 til 58 i uge 27. Deltavarianten udgør fortsat en stigende andel af de fundne tilfælde og udgjorde 78,7 pct. i uge 27.

Selvom der ses kraftigt stigende smitte, vurderes epidemien fortsat at være under klinisk kontrol, idet det stigende antal smittede endnu ikke har medført et markant øget antal indlæggelser. Stigningen i smitten understreger vigtigheden af fortsat at foretage smitteopsporing og få afbrudt smittekæder. Det relativt høje testniveau, der sikrer tidlig opsporing og lukning af smittekæder, suppleret med helgenomsekventering af alle positive prøver samt muligheden for lokale tiltag, såfremt smitten stiger i kommuner eller sogne og ikke mindst den fremrykkede vaccineudrulning er med til at understøtte epidemikontrollen. Samlet set forventes, at forekomsten af smitte yderligere vil stige ved slutningen af sommerferien, når børn og unge møder ind med risiko for smitte på tværs af husstande.

International udvikling

Der registreres fortsat smittestigninger i flere lande fx Storbritannien, Portugal, Spanien og senest Holland, der alle er koblet til en tiltagende udbredelse af deltavarianten. I Storbritannien er incidensen stigende, og deltavarianten blev i løbet af 1½ måned (april til medio maj) den dominerende variant på trods af en høj vaccinedækning. Incidensen i Storbritannien er fortsat i kraftig stigning, og den 12. juli er 7-dages incidensen i Storbritannien 334/100.000 indbyggere og positivprocenten er 2,4. For 1 måned siden var 7-dages incidensen 66/100.000 indbyggere med en positivprocent på 0,7. På daværende tidspunkt var 43 pct. færdigvaccinerede i Storbritannien, hvilket omtrent svarer til den danske vaccinedækning på nuværende tidspunkt.

Incidensen i Spanien, Portugal og Holland er også stigende. Pr. 12. juli er 7-dages incidensen i Spanien 224, i Portugal 188 og i Holland 270/100.000 indbyggere. Andelen af færdigvaccinerede i disse lande er på niveau med Danmark (ca. 25% af befolkningen

for 1 måned siden og nu næsten 40%, Spanien dog 45%). Deltavarianten blev formentlig dominerende i Portugal i slutningen af maj og i Spanien i starten af juli. I slutningen af juni var ca. ¼ af de sekventerede prøver fra Holland deltavarianten, tilsvarende til i Danmark¹. Den seneste stigning i incidens i Holland er kommet efter, at samfundet åbnede næsten fuldstændigt op den 26. juni, og den største smitte er sket i nattelivet og til fester med mange mennesker². En oversigt over udviklingen i smitten i de nævnte lande fremgår af figur 1.

I forbindelse med afholdelse af EM i fodbold er der observeret en stigning i tilfælde blandt tilskuere. Således har Det Finske Folkehelseinstitut rapporteret om 481 cases blandt tilskuere til kampe i Rusland samt 165 smittede nære kontakter³. Der er også fundet eksempler på smittespredning i forbindelse med EM fodboldkampene i Parken og til storskærmsarrangementer på Ofelia Plads - dog i meget mindre omfang end ved kampene i Rusland⁴.

¹ [Ourworldindata.org](https://ourworldindata.org) (tilgået 13. Juli 2021)

² [Government of the Netherlands. No choice but to take summertime measures in face of rapid increase in infections. 9. Jul 2021](#)

³ [Finnish Institute for health and welfare; Number of COVID-19 cases doubled largely due to fans returning from Euro 2020 matches. 8 Jul 2021](#)

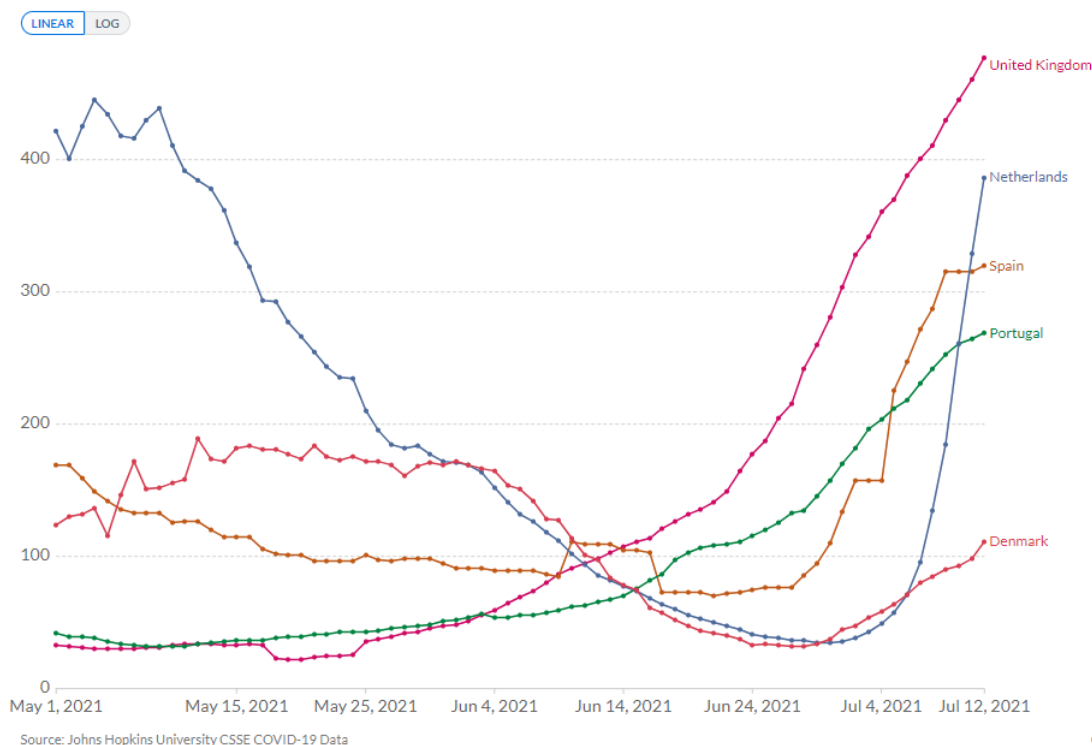
⁴ Statens Serum Institut; Foreløbigt notat vedr. smittespredning i forbindelse med EM i fodbold 13. juli 2021

Daily new confirmed COVID-19 cases per million people

Shown is the rolling 7-day average. The number of confirmed cases is lower than the number of actual cases; the main reason for that is limited testing.

Our World
in Data

Source: Johns Hopkins University CSSE COVID-19 Data

CC BY

Figur 1: Smitteudvikling i udvalgte europæiske lande. Opgjort per 13. juli 2021 fra ourworldindata.org

Smitteudvikling i Danmark

Danmark har de foregående 14 dage oplevet stigende smittetal; i uge 25 registreredes 1.315 tilfælde som er øget til henholdsvis 2.675 tilfælde og 4.614 tilfælde i henholdsvis uge 26 og uge 27. Det er således den første gang siden begyndelsen af juni, at der er målt daglige smittetal på over 700. Ligeledes har positivprocenten været stigende fra 0,3 i uge 25 til 0,9 i uge 27. Landsincidensen er steget fra 22 per 100.000 i uge 25 til 79 per 100.000 i uge 27. Der ses stort set lige kønsfordeling, dog med mindre forskelle i forskellige aldersgrupper. Smitte sker i alle aldersgrupper men primært blandt de 20-29 årige, der udgør 45 % af de smittede i uge 27. Dette afspejles også i antallet af indlæggelser i uge 27, hvor 23 af 58 (40%) nyindlæggelser sker i aldersgruppen 20-29 årige. Fortsat er der dog en meget lav sygehusbelægning med patienter, der er indlagt på grund af eller med covid-19 i forhold til tidligere i 2021. Der observeres en meget lav dødelighed blandt personer med covid-19. Der er således registreret eet covid-19-relateret dødsfald i uge 27. Udviklingen med stigende smittetal skal ses i lyset af deltavariantens udbredelse samt flere store begivenheder, hvor mange har mødtes i forsamlings, især under EM kampene. Det vurderes dog, at smittestigningen formodentlig ikke kun kan tilskrives forsamlings i forbindelse med EM kampe.

Per d. 13. juli 2021 har 71,7 pct. af befolkningen fået det første vaccinstik, mens 45,6 pct. er færdigvaccinerede. Dermed er langt de fleste ældre og udsatte vaccinerede, hvorfor det formodes, at den stigende smitte ikke vil omdannes til en større stigning i indlæggelser i samme stil, som det er set tidligere i epidemien.

Deltavariantens smitsomhed og alvorlighed

For Danmark lå andelen af deltavarianten lavt og stabilt fra den første gang blev påvist i april til uge 21. Siden da er andelen af deltavarianten steget fra under 1 pct. til aktuelt 78,7 pct. De seneste 2 uger er incidensen også steget.

Andelen af tilfælde med deltavarianten blandt sekventerede prøver med genomsvar var i uge 21 0,3 pct. (CI; 0,2-0,5 pct.) og er foreløbigt steget til 29,6 pct. (CI; 27,0-32,4 pct.) i uge 25, 63,6 pct. (CI; 61,6 - 65,6 pct.) i uge 26, og 78,7 pct. (CI; 76,4-80,8 pct.) i uge 27.

Ekspertgruppen for matematisk modellering af covid-19 har estimeret deltavarianten til at smitte omkring 90% mere end alphavarianten⁵, og baseret på data for covid-19 indlæggelser fra England og Skotland tyder det på, at smitte med deltavarianten er forbundet med en højere risiko for indlæggelse sammenlignet med andre varianter herunder alfavarianten (England: HR 2,26 [95 pct. CI: 1,32 - 3,89] Skotland: HR 1,45 [95 pct. CI: 1,08 - 1,95])⁶. Tidlige og præliminære data fra Danmark kan understøtte, at der er en øget relativ risiko for indlæggelse efter smitte med deltavarianten, men data omfatter aktuelt relativt få tilfælde.

Vaccineeffektivitet

En ikke fagfællebedømt undersøgelse fra England har vist, at deltavarianten har nedsat følsomhed for 1. vaccination med både Pfizer/BioNTech og AstraZeneca. Efter 1. dosis estimeres effekten overfor symptomatisk infektion med alfavarianten at være 51 pct., hvor den er 34 pct. over for deltavarianten. Efter 2. dosis er forskellen meget beskedent, og effektiviteten vurderes at være nedsat fra 93 pct. til 90 pct. for Pfizer/BioNTech, og fra 66 pct. til 60 pct. for AstraZeneca. Foreløbige data tyder ikke på en nedsat effekt af vaccinerne i forhold til alvorlig infektion, hvor data fortsat tyder på en høj effekt i forhold til at forebygge hospitalisering allerede efter 1. dosis af covid-19 vaccinerne (Pfizer/BioNTech og Astrazeneca)⁷. Et studie fra Skotland viser let nedsat beskyttelse mod infektion med deltavarianten for fuldt vaccinerede personer på 79%, hvor den er 88% for alfavarianten. Erfaringer fra Israel viser et fald i vaccine effektiviteten mod symptomatisk infektion fra 94% i maj måned til 64% i juni måned. Præliminære erfaringer fra Danmark, viser, at selvom infektioner blandt fuldt vaccinerede er sjældne, så ses der tendenser til lidt nedsat beskyttelse mod deltavarianten sammenlignet med

⁵ [Statens Serum Institut. Udbredelse af deltavarianten, 30. juni 2021](#)

⁶ [Public Health England. SARS-CoV-2 variants of concern and variants under investigation in England. Technical briefing 15.](#)

⁷ [Bernal JL et al. Effectiveness of COVID-19 vaccines against the B.1.617.2 variant. \[Preprint\]](#)

alfavarianten, og generelt ses en hyppigere forekomst af gennembrudsinfektioner med deltavarianten sammenlignet med alfavarianten for fuldt vaccinerede⁸.

Det er tidligere vurderet, at deltavariantens øgede smitsomhed kan betyde, at en højere andel af befolkningen vil skulle være beskyttet imod SARS-CoV-2 for at opnå flokimmunitet i et scenarie, hvor deltavarianten er den dominerende variant⁹. Den planlagte fremskyndende vaccineudrulning vil understøtte bestræbelser på at sikre flokimmunitet.

De godkendte vacciner vurderes dermed fortsat at have god men lidt nedsat effekt over for deltavarianten ved fuld vaccination, dog med nedsat effekt efter kun én dosis i forhold til infektioner. Erfaringer fra Israel må følges nøje for at vurdere, om der ses en begyndende aftagende effekt af vaccination over tid. Beskyttelsen mod alvorlig infektion vurderes fortsat at være høj baseret på erfaringer fra Israel og England¹⁰.

Epidemikontrollen i Danmark

Selvom der ses kraftigt stigende smitte, vurderes epidemien fortsat at være under klinisk kontrol, idet det stigende antal smittede endnu ikke har medført et markant øget antal indlæggelser. Det relativt høje testniveau, der sikrer tidlig opsporing og lukning af smittekæder, suppleret med helgenomsekventering af alle positive prøver samt muligheden for lokale tiltag, såfremt smitten stiger i kommuner eller sogne og ikke mindst den fremrykkede vaccineudrulning er med til at sikre epidemikontrollen. Der er derudover fortsat restriktioner mange af de steder, hvor det antages at virus nemmest spreder sig, fx i nattelivet. Der har dermed i lang tid været en stærk epidemikontrol i Danmark, og smitten har i juni været stærkt faldende. Med den mere smitsomme deltavariant, hvor effekten af første vaccinstik antageligvis også er mindre, vil den stigende smitte dog fortsat medføre en række risici.

Der kan bl.a. forekomme øget sygelighed og indlæggelser hos uvaccinerede eller hos personer, der ikke har opnået den fulde effekt af vaccine. På nuværende tidspunkt forventes dog ikke, at det vil skabe en belastning ift. indlæggelseskapaciteten, idet det primært er de yngre aldersgrupper, der smittes, for hvilke den relative risiko for indlæggelse og alvorligt forløb er betydeligt lavere end for de ældre. Selvom mange af dem, der vil blive smittet ikke er i høj risiko for at blive indlagt, er der en risiko for en øget forekomst af personer med senfølger og langtidssymptomer.

Slutteligt er der en risiko for, at nye og mere alvorlige virusvarianter vil kunne få fremvækst blandt danskerne, så længe en større del af befolkningen ikke er immune.

⁸ [Statens Serum Institut. Covid-19 – infektioner efter vaccination, 5. juli 2021](#)

⁹ https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2021/Corona/Vaccination/Notater/170621-Notat-vedr_-vaccination-af-boern-paa-12-15-aar.ashx?la=da&hash=9DFE78439CBD001876E4E497A160D98DD7ABFAD6

¹⁰ [Stowe j et al. Effectiveness of COVID-19 vaccines against hospital admission with the Delta \(B.1.617.2\) variant \[Preprint\]](#)

Ovenstående risici understreger betydningen af en fortsat stærk epidemikontrol med fortsat testning og lokale nedlukninger, samt en hurtig vaccineudrulning: Des hurtigere store dele af befolkningen opnår immunitet gennem vaccination, des hurtigere vil smittekurven knække. Ved deltavarianten gælder det, at flere skal have andet stik for at opnå immunitet, og det er derfor positivt at perioden mellem 1. og 2. stik er blevet forkortet.

Genåbningsplan i relation til smitteudvikling

For store udendørs arrangementer med siddende publikum ophæves afstandskrav og krav om sektionering pr. 1. august 2021, i den udstrækning der er faste pladser og registrering af deltagere med henblik på at sikre muligheden for effektiv smitteopsporing. For arrangementer med mindre end 2.000 tilskuere vil der være krav om coronapas indtil den 1. august 2021. For arrangementer med mere end 2.000 tilskuere vil der være krav om coronapas indtil 1. oktober 2021. Således ophæves krav om coronapas for alle større arrangementer samt natklubber per 1. oktober 2021. Krav om mundbind i den kollektive trafik mv. ophæves per 1. september 2021.

Fra 1. august 2021 lempes arealkrav til 2 m²på alle områder, og arealkrav ophæves helt per 1. september 2021. Sundhedsstyrelsen forventer at fjerne den generelle anbefaling om 1 meters afstand mellem personer i forbindelse med en fremtidig revision af retningslinjerne ”COVID-19: Forebyggelse af smittespredning”, som er planlagt til medio august 2021.

Den ovenfor skitserede tidsplan for genåbning og udfasning af restriktioner er under forudsætning af at epidemien vurderes at være under kontrol.

Sundhedsfaglig vurdering af yderligere genåbning

Den fortsatte stigende forekomst i antal nysmittede er bekymrende. Den dominerende deltavariant vurderes at have en højere smitsomhed end tidligere varianter, og derfor forventes stigningen at fortsætte i de kommende uger eller i bedste fald at være på samme niveau som aktuelt. Den aktuelle generelle smittestigning medfører også stigning i antallet af indlæggelser især i aldersgrupper som endnu ikke har gennemført et fuldt vaccinationsforløb.

Det nuværende niveau af smitte og en eventuel yderligere stigning heraf stiller større krav til det daglige arbejde med smitteopsporing. Hertil skal lægges at ifølge aktuelle udmeldinger fra HOPE-projektet er der en aftagende vilje blandt den danske befolkning til at følge anbefalinger som kan begrænse smittespredning.

Yderligere lempelser i restriktioner eller fremrykning af udvalgte elementer vil med megen høj sandsynlighed betyde et øget antal smittede i forhold til det nuværende niveau. Især vil lempelser der omfatter meget store forsamlinger på mindre plads end de nuværende anbefalinger kunne medføre en stigning i antallet af smittede. Lempelser som omfatter aktiviteter som vides at være associeret med en højere risiko for smitte fx råb og

sang vil også sandsynligvis øge risiko for en stigning i antallet af smittede. Lempelser, som muliggør at der kan holdes den anbefalede afstand på mindst 1 meter samtidig med at de generelle forholdsregler følges, vurderes til kun i begrænset grad at medføre en øget risiko for smitte. Generelt set er der dog usikkerhed om befolkningens adfærd henover sommeren og efteråret.

Samlet set vurderes, at der højere et smitteniveau, der ses ved slutningen af sommerferien, når børn og unge møder ind, der mere vil smitten kunne stige efterfølgende. Der er ligeledes en risiko for, at der vil ses stigende smitte henover efteråret, hvor flere personer forsamles indendørs, og virus har bedre vilkår for at smitte videre, såfremt der ikke er opnået flokimmunitet. Det bemærkes, at per 15. juli sker en yderligere forøgelse af åbningstiden for serveringssteder, dvs en lempelse som har et aspekt af en øget åbning af "nattelivet". Sammenholdt med omfanget af den registrerede stigning i incidensen vil yderligere genåbninger give risiko for smittestigninger svarende til de i figur 1 beskrevne for fx Holland. En sådan stigning giver risiko for tab af epidemikontrol. Der er i denne risikovurdering ikke foretaget vurdering af den præcise sammensætning af fastholdte restriktioner og disses udmøntning på tværs af sektorer